

Primària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu
de les competències
i les directrius de PIRLS.

La cala del Mort

Lauren St John

Nom

Centre

1 La novel·la que llegiràs es titula *La cala del Mort*.

- ▶ Què és una cala?

- ▶ Senyala per a quin subgènere de novel·la et sembla més adequat el títol del llibre.

Aventures i misteri

Humor

Fantasia

- ▶ Explica la teva resposta.

2 Observa atentament la il·lustració de la coberta i respon les preguntes.

- ▶ Quins dos personatges hi surten? Descriu-los breument.

- ▶ Com és el lloc on són?

3 La Laura Marlin, la protagonista del llibre, és la detectiu més jove de la literatura. Quants anys t'imagines que pot tenir?

4 Segons la informació que es proporciona al text de la contracoberta, on es desenvolupa la novel·la?

5 La Laura ha de resoldre diversos misteris al llarg de la novel·la. A la contracoberta se n'esmenten tres. Quins són?

6 La Laura afirma: «El que vull és tenir una vida plena d'emocions, com alguns dels protagonistes dels meus llibres». Com és la vida dels protagonistes dels teus llibres preferits? Subratlla els adjectius que la descriguin millor.

tranquil·la

interessant

misteriosa

emocionant

relaxada

rutinària

estimulant

avorrida

imprevisible

divertida

► En quins personatges t'has inspirat? Esmenta'n tres i digues també de quina obra són protagonistes.

1 Descriu amb les teves paraules Sylvan Meadows. Et sembla un lloc agradable per viure-hi?

2 En aquest primer capítol es dona informació diversa sobre la Laura, la protagonista. Completa la taula següent amb aquesta informació:

Família	Aspecte	Aficions

3 Què diries que significa l'oració: «Vés amb compte amb les coses que desitges.»?

De vegades, els desitjos es compleixen i el resultat no és el que esperàvem.

És dolent desitjar massa coses.

▶ Qui pronuncia aquesta oració? _____

4 A la Laura li agraden llibres com *Assassinat a l'Orient Express* i *El casalot*. Quina mena de llibres són?

▶ Tu quina mena de llibres t'estimes més llegir? Escriu el títol del teu predilecte.

- 5 A la Laura «Li costava acceptar que els adults saben més coses». Per què? Estàs d'acord amb els seus raonaments?

- 6 Què sent la Laura quan abandona l'orfenat?

- Un gran alleujament perquè deixa enrere, per fi, un lloc on no havia estat feliç.
- Por i rebuig davant de la idea d'anar-se'n amb un desconegut.
- Per una banda alegria, però per una altra pena per separar-se de l'única família que havia conegut fins llavors.

- 7 Encercla els tres adjectius que descriuen millor l'oncle de la Laura.

canós jove alt
atlètic alegre morè

- 8 L'oncle de la Laura no li vol posar normes. Què et sembla aquesta actitud? Creus que la Laura serà capaç de comportar-se adequadament si li donen tanta llibertat? Et sembla que les normes són necessàries en tots els casos o creus que de vegades són excessives?

1 Per descriure les primeres impressions de la Laura sobre el poble es fan servir diversos colors. Completa les oracions següents segons el text:

- El _____ era d'un color blau marí intens.
- Les _____ tenien vores amb puntes d'un blanc puríssim.
- La _____ tenia un to daurat.
- L' _____ dels penya-segats i del cementiri era d'un verd irreal.

2 Quina impressió causa a la Laura la casa del seu oncle?

- Li sembla que és la casa d'algú ric.
- Els llibres li semblen interessants.
- Li fa la sensació que el seu oncle és aficionat a la lectura.

3 Relaciona cada afirmació amb el personatge a què es refereix.

És periodista aficionada. •	• Senyora Crabtree
Té un do especial per als animals. •	• Senyora Webb
És prim. •	• Senyora Crabtree
Treballa de cambrera. •	• Senyora Webb
Es tenyeix els cabells de colors cridaners. •	• Tariq
Té el nas xato. •	• Erin
Cuina molt bé. •	• Tariq
Té més de seixanta anys. •	• Erin

4 L'oncle de la Laura sembla un personatge ple de secrets. Indica si les afirmacions següents sobre la seva persona són vertaderes o falses.

	V	F
Està casat.		
Va arribar al poble fa més d'un any.		
Abans vivia a Irlanda.		
És un espia.		
No li agrada parlar del seu passat.		

1 Què fa que el senyor Mukhtar canviï d'actitud respecte de la Laura?

- S'adona que ha vingut a comprar.
- Ella el tracta amb amabilitat.
- La Laura porta una llista de la majordoma.

2 Com descriu el seu fill, el senyor Mukhtar? Et sembla que en parla amb afecte? Per què?

3 Copia la descripció que es fa d'en Tariq al llibre i intenta fer-ne un retrat al requadre.

4 La Laura decideix no escriure sobre la seva veritable vocació de detectiu perquè...

- li sembla una cosa que pot cridar l'atenció i s'estima més passar desapercebuda.
- pensa que no treurà bona nota del treball.
- li sembla que no agradarà als altres nois.

► Ara llegeix el fragment següent:

Després, però, va recordar que la clau per adaptar-se bé a les escoles on arribava de nou era seguir el ramat i no voler destacar. No era bo comportar-se com una vaca bruna de Jersey en un camp ple de frisones blanques i negres. Això implicava buscar-se problemes. (Pàg. 71)

- Subratlla la comparació amb què es descriu la Laura en aquest fragment.
- Estàs d'acord amb l'afirmació de la Laura? _____
- Què hauries fet tu en el seu lloc?

5 L'hindi és l'idioma oficial de l'Índia. Investiga quantes persones el parlen i quines altres llengües es parlen en aquest país.

6 Com diu la Laura que s'ha de reaccionar amb els que molesten a classe? Hi estàs d'acord? Proposa altres alternatives.

1 Com reacciona l'oncle de la Laura quan ella li explica que vol ser detectiu?

- Li encanta la idea.
- Intenta dissuadir-la.
- Se'n riu.

2 Què ha descobert la Laura en relació amb l'origen d'en Tariq?

► I què creus que vol dir la senyora Crabtree amb *el que passa a porta tancada*?

3 La Laura s'enfronta a un nou misteri: qui és J? Elabora una hipòtesi sobre la identitat d'aquest personatge.

► Quins altres misteris intriguen la Laura?

4 Per primera vegada, la Laura creu que té *un bon amic*. Què vol dir aquesta expressió? Has tingut mai *un bon amic*?

1 Per què diries que en Tariq ha canviat d'actitud amb la Laura? La nova actitud és la pròpia d'un amic? Justifica la resposta.

2 Aparella les paraules amb els seus sinònims.

- insistent •
- enfurit •
- desanimat •
- ondulat •
- irat •
- abatut •
- obstinat •
- sinuós •

3 Quina mena de gos és Skye? Busca una imatge d'aquesta raça de gos i enganxa-la al requadre.

► Per què la Laura pensa que seria el seu company ideal?

4 Calvin Redfern porta la seva neboda a la cala del Mort. Indica si són vertaderes o falses les informacions sobre aquest lloc.

	V	F
És perillós a causa de les onades i de les marees.		
S'hi va cometre un assassinat.		
Era utilitzat pels contrabandistes.		
En Calvin no hi va mai.		

5 Com ha deduït l'oncle de la Laura que la causa de la seva tristesa és que s'ha enfadat amb en Tariq? Fes una llista dels fets que l'han conduït a aquesta deducció.

6 La Laura està preocupada per en Tariq perquè li ha vist els blaus. Com s'ho pren, l'oncle?

- Decideix trucar a la policia.
- Li promet que passarà per la botiga i l'observarà.
- No es pren seriosament la por de la Laura.

► Diries que en Calvin Redfern complirà la seva paraula? Què t'ho fa pensar?

7 La Laura està agraïda al seu oncle perquè li ha donat «llibertat i confiança». Posa un exemple concret de com li dóna aquesta llibertat i li expressa confiança.

8 La Laura troba un missatge dins una ampolla. Qui diries que l'envia?

► Què hauries respost a la pregunta escrita al pergami? Escriu-ho.

PUC CONFIAR EN TU?

1 La Laura ha trobat un missatge de SOS en una ampolla. Investiga l'origen d'aquestes sigles.

2 Què vol dir l'oració «la majordoma havia desistit de caure bé a la Laura, i la majoria de dies la tractava amb una hostilitat amb prou feines dissimulada»?

3 Quina informació intenta fer confessar a la Laura la senyora Webb?

- Com li va la vida a St. Ives.
- Com li va l'escola.
- Què fa el seu oncle en realitat.

► La Laura desconfia de la senyora Webb. Copia un fragment en el qual es posi de manifest l'actitud desconfiada de la Laura.

4 Marca les explicacions que donen els surfistes quan troben la resposta a la pregunta de la Laura escrita a la platja.

- És un missatge de socors.
- És un missatge d'amor.
- És un missatge d'una turista.
- És un missatge d'una banda.

5 Com se sent la Laura en aquest fragment de la lectura? Subratlla els adjectius que hi corresponguin.

tranquil·la sola traïda feliç
enfadada il·lusionada encuriosida abandonada

6 La Laura passa de creure que els missatges són un joc a pensar que són seriosos. Copia el missatge que la fa canviar d'opinió.

7 Substitueix en cada oració la paraula en negreta per un sinònim.

▶ **Frustrada**, es va preguntar el mateix que cada vegada. _____

▶ Trobava que aquell tigre era **reconfortant**. _____

▶ En Matt Walker hauria resolt el **trencaclosques** a l'instant. _____

8 La senyora Crabtree dedica massa temps a ocupar-se dels assumptes dels altres. Com s'anomena aquesta mena de persones? Què et sembla aquest comportament?

9 Fes les teves hipòtesis: qui pot haver deixat el missatge de l'ampolla?

▶ Cap a qui conduirà el tapís del tigre? Creus, com la Laura, que està relacionat amb en Tariq?

- 1 El senyor Gillbert és un gran coneixedor dels ocells. Esbrina com es diu la ciència que estudia aquests animals.

- 2 Per què l'Skye no troba una llar? Què en penses, de l'actitud de la Barbara? I de l'actitud de la Laura? Amb quina de les dues posicions estàs més d'acord?

- 3 Busca al diccionari el significat de les paraules següents.

▶ Lleixa: _____

▶ Extraviada: _____

▶ Passerell: _____

- 4 Encercla els dos adjectius que descriuen millor la trobada entre l'Skye i la Lottie.

tens

assossegat

amical

conflictiu

- 5 Llegeix el fragment següent.

–Sembla que al capdavant tot anirà bé –va dir en Calvin Redfern.

–Potser sí –va murmurar la Laura, i sabia que ni ell ni ella es referien als gossos.

(Pàg. 166)

- ▶ Si no estaven parlant dels gossos, a què es referien la Laura i el seu oncle?

6 En Bill Atlas és un periodista que vol entrevistar en Calvin. Imagina que fas una entrevista a un personatge famós. Quines preguntes li faries? Escribeu també les seves possibles respostes.

ENTREVISTA A _____

7 La manera com en Tariq salva el gos de ser atropellat recorda una altra situació similar del llibre. Quina? En quin capítol està relatat?

8 Al final del capítol 18 hi ha una anticipació del que passarà: «Un dels pitjors matins de la seva vida estava a punt d'empitjorar molt més». Què diries que pot passar?

1 Ordena els esdeveniments tal com passen en aquest fragment de la novel·la.

- Pòquer d'Asos adverteix en Calvin amb una carta davant de la porta de casa seva.
- En Tariq i la Laura són lligats i retinguts en un vaixell davant de la costa de Cornualla.
- La senyora Crabtree informa la Laura sobre els Mukhtar.
- Un desconegut segresta la Laura.
- En Calvin Redfern confessa a la Laura el seu passat i la seva ocupació actual.
- La Laura descobreix la nota invisible d'en Tariq.

2 La visita de l'Skye a l'escola de la Laura provoca diverses reaccions. Uneix les dues columnes.

- El director •
- El senyor Gillbert •
- Al Kevin •
- Els compays •

- castiga a Laura.
- s'enfada perquè el gos s'ha menjat el guió de classe.
- no li agrada l'Skye.
- adoren el gos.

3 Subratlla les informacions importants que la senyora Crabtree explica a la Laura.

- En Tariq continua enfadat amb ella.
- Els tapissos que ven el senyor Mukhtar els fa en Tariq.
- Els Mukhtar se'n van del poble perquè el negoci va malament.
- El tapís del tigre el va fer en Tariq.
- Els Mukhtar se'n van del poble per allunyar en Tariq de les males influències.

4 Per què la Laura creu que el seu oncle és un assassí? Quina és la veritat?

5 En Calvin explica a la Laura que les bosses de plàstic protegeixen les proves. Com?

6 La paraula *as* té diversos significats. Ratlla el que no sigui correcte.

- Carta que en la numeració de cada pal de la baralla ocupa el lloc del número u.
- Punt únic en una de les sis cares del dau.
- Persona que sobresurt en algun camp.
- Antiga moneda romana.
- Pila, grapat.

7 Quan la Laura es desperta, l'habitació està *envoltada d'una boira molt espessa*. Quin significat té aquesta expressió?

Que el temps és boirós.

Que es troba atordida i no hi veu bé.

8 Escriu a quin personatge es refereixen aquestes descripcions:

Celles negres, cabells blancs i ulls apagats i sense vida. _____

Baix, calb i amb la complexió d'un lluitador. _____

9 Encara que a Europa l'esclavitud és il·legal des de fa molts anys, en alguns països del món encara existeix. Informa't una mica sobre la qüestió i debateu-la a classe. Què et sembla que perduri l'esclavitud? Quines causes té? Què es podria fer per eradicar-la?

1 En Tariq prové de Bangladesh. Busca dades sobre aquest país: la localització geogràfica, la llengua principal, la situació econòmica i social, etc.

2 Al llibre es fa referència a les sigles BMVE. Què signifiquen?

▶ Ara, indica què signifiquen les sigles següents.

AVE: _____

UGT: _____

ONU: _____

3 Qui són els *cucs de seda*? Per què el senyor Mukhtar fa servir aquesta denominació?

4 Indica quins dels personatges següents reaccionen amb coratge i quins covardament davant del perill.

	Covardia	Coratge
Rumblefish		
Tariq		
Laura		
El Monjo		
El senyor Mukthar		

5 Quins motius dóna la Laura per sacrificar-se ella i no exposar en Tariq?

6 Com s'acaba aquest fragment de la lectura? Encercla les paraules que defineixin les sensacions que has experimentat.

emoció **monotonia** **suspens** **inquietud**
temor **exaltació** **avorriment** **tranquil·litat**

7 Què et sembla el comportament de la Laura? És propi d'un amic? Diries que tens algun amic capaç de fer una cosa així per tu? Podries arriscar la teva vida per salvar la d'un altre?

- 1 El narrador sap què pensen i com se senten els personatges durant tota la novel·la. És el que s'anomena un narrador omniscient. Busca algun exemple en què el narrador descriu els sentiments o els pensaments dels personatges.

- 2 A quina època de l'any són quan s'acaba la novel·la?

- Per Nadal.
- A l'estiu, al final del curs escolar.
- A la tardor, al principi del curs escolar.

- 3 Què opines del final? T'ha agradat?

- Es resol tot o hi ha qüestions que queden obertes perquè el lector s'imagini què passa després?

1 Indica si les afirmacions són vertaderes (V) o falses (F).

	V	F
El pare de la Laura va morir abans que ella nasqués.		
L'oncle de la Laura està divorciat.		
L'oncle de la Laura es dedica a investigar la pesca il·legal a Cornualla.		
El pare d'en Tariq va contreure un deute que el va convertir en esclau.		
La Lottie és un gos <i>husky</i> .		

2 Proposa un altre títol per a l'obra.

3 Subratlla, d'entre els següents, els principals subtemes de l'obra.

- L'amistat
- La injustícia i l'esclavitud
- La pesca
- L'ornitologia
- El creixement personal de la Laura
- La vida quotidiana en un poble petit

4 *La cala del Mort* és una novel·la d'aventures i de misteri. Senyala quina de les característiques següents no és pròpia d'aquests gèneres.

- El tema principal és la resolució d'un misteri.
- El protagonista és un detectiu professional o aficionat.
- Hi ha personatges del món de la màgia o de la fantasia.
- El ritme és ràpid i hi passen molts esdeveniments.
- Hi ha situacions arriscades i de perill.

5 Imagina una altra resolució possible per a dos dels misteris que s'han presentat a la novel·la. Explica-les breument.

▶ El secret d'en Tariq en realitat és que...

▶ En el passat, l'oncle de la Laura es dedicava a...

6 Relaciona cada situació amb un dels valors reflectits a la novel·la.

amistat

justícia

valentia

interculturalitat

- La Laura decideix aprendre hindi per comunicar-se amb en Tariq: _____
- L'oncle de la Laura decideix perseguir incansablement la banda de criminals: _____
- La Laura arrisca la seva vida per salvar la dels nens: _____
- En Tariq aconsegueix trobar la manera de disculpar-se amb la Laura corrent el risc de rebre un càstig: _____

7 Elabora un breu informe sobre l'esclavitud infantil: en què consisteix, en quins països es produeix, els organismes i les organitzacions que lluiten per eradicar-la, etc.

FITXA DEL LLIBRE

Títol: _____

Autora: _____

Il·lustradors: _____

Col·lecció: _____

Editorial: _____

PERSONATGES

- ▶ Qui és el personatge protagonista?

- ▶ I els secundaris? Anomena els més importants.

ARGUMENT

- ▶ Explica breument l'argument de l'obra.

LA NOVEL·LA D'AVENTURES I DE MISTERI

- ▶ Quins misteris es resolen durant la novel·la?

- ▶ Quins elements contenen les novel·les que combinen l'aventura i el misteri?

emoció **situacions inesperades** **suspens**
terror **realisme** **ambientació imaginària** **rutina**

- ▶ Quin moment de la novel·la t'ha agradat més? Per què?

VALOR: L'AMISTAT

- ▶ En aquesta història, qui representa el valor de l'amistat?

- ▶ Avança en el temps uns deu anys. Com creus que pot continuar l'amistat entre els dos protagonistes?

VALORACIÓ DEL LLIBRE

- ▶ Com valores el llibre que acabes de llegir?

☐	Molt bo
--------------------------	---------

☐	Bo
--------------------------	----

☐	Regular
--------------------------	---------

- ▶ Quina opinió et mereix la novel·la? La recomanaries a un amic? Per què?
